

PREZYDENT MIASTA KROSNA

INFORMACJA
z realizacji Programu Profilaktyki
i Promocji Zdrowia za 2023 r.

Krosno, luty 2024 r.

WSTĘP

Kluczowym dokumentem, który określa plan działań dla Miasta Krosna w obszarze ochrony zdrowia jest Strategia Rozwoju Miasta Krosna na lata 2023 – 2030.

Jednym z kierunków działań w obszarze wymiaru społecznego jest Zdrowie, w zakresie którego mieści się szeroko pojęta profilaktyka, promocja zdrowia i działania ukierunkowane na zapewnienie mieszkańcom wsparcia w zakresie zdrowia psychicznego. Dodatkowo realizowane przez Gminę Miasto Krosno programy wpisują się w krajowe i lokalne strategie zdrowotne, ponieważ ich zakresy są zgodne z:

- Strategią Zdrowa Przyszłość Ramy Strategiczne Rozwoju Systemu Ochrony Zdrowia na lata 2021–2027, z perspektywą do 2030 r. - Obszar Pacjent Cel 1.4 (Zdrowie publiczne) Rozwój profilaktyki, skuteczna promocja zdrowia i postaw prozdrowotnych;
- Priorytetami zdrowotnymi określonymi Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 27 lutego 2018 r. w sprawie priorytetów zdrowotnych;
- Narodowym Programem Zdrowia na lata 2021-2025: Cel operacyjny 5: Wyzwania demograficzne;
- Mapami Potrzeb Zdrowotnych na okres 2022-2026 ;
- Wojewódzkim planem transformacji dla województwa podkarpackiego na lata 2022-2026 - obszar działań czynniki ryzyka i profilaktyka: Zwiększanie świadomości w zakresie konieczności uczestnictwa w badaniach profilaktycznych;
- Narodowym Programem Zwalczenia Chorób Nowotworowych na lata 2016–2023.

Działania Gminy Miasto Krosno w powyższym zakresie spełniają rolę pomocniczą w stosunku do oferowanych świadczeń zdrowotnych, finansowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia i realizowanych przez podmioty lecznicze.

Realizacja uchwalanych przez Radę Miasta Krosna Programów polityki zdrowotnej przyczynia się do osiągnięcia celu strategicznego, którym są działania na rzecz poprawy zdrowia i związanej z nim jakości życia mieszkańców. Cel ten realizowany jest poprzez zapewnienie mieszkańcom Miasta dostępności do usług medycznych w zakresie profilaktyki zdrowotnej, oddziaływania na czynniki kształtujące zdrowie oraz prowadzenie edukacji zdrowotnej.

Realizatorzy programów polityki zdrowotnej oraz działań profilaktycznych zostali wybrani w drodze rozstrzygnięcia otwartych konkursów ofert – zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 146), ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz.U. z 2023 r. poz. 991 z późn.zm.) oraz ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz.U. z 2022 r. poz. 1608 z późn.zm.).

I. W 2023 r. Gmina Miasto Krosno zrealizowała następujące programy polityki zdrowotnej:

1. „Program wczesnego wykrywania nowotworów jelita grubego wśród mieszkańców Miasta Krosna w latach 2022 - 2023”.

Przedmiotowy program realizował podmiot leczniczy - MT MEDIC Specjalistyczna Praktyka Lekarska Tomasz Stapiński przy ul. Korczyńskiej 43.

Do udziału w programie zgłosiło się 227 osób (113 uczestników w roku 2022 i 114 uczestników w roku 2023). Podczas realizacji I etapu tj. konsultacji lekarskiej – każdy uczestnik otrzymał informacje w zakresie profilaktyki raka jelita grubego. Po przeprowadzeniu przez lekarza kwalifikacji do badania kolonoskopowego, do następnego etapu zostało skierowanych w roku 2022 – 100 osób, a w roku 2023 - 99 osób. Podczas realizacji programu podmiot leczniczy wykonał 199 kolonoskopii, w związku z powyższym osiągnięto w pełni zakładany cel główny tj. objęcie działaniem 192 osób. W trakcie realizacji programu wykryto jeden przypadek nowotworu raka jelita grubego i 51 polipów gruczolakowatych jelita grubego.

Koszt realizacji programu wyniósł w roku 2023 - 60 802,50 zł brutto (w roku 2022 - 60 802,50 zł), w tym zawarty został koszt akcji informacyjnej, konsultacji lekarskich oraz badań przesiewowych.

2. „Program wczesnego wykrywania raka piersi wśród mieszkank Krosna na lata 2022 - 2023”.

Powyższy program realizował Wojewódzki Szpital Podkarpacki im. Jana Pawła II w Krośnie.

Program zakładał edukację pacjentek w zakresie czynników ryzyka raka piersi oraz zwiększanie motywacji do samobadania piersi i zgłaszania się na badania przesiewowe - mammografię. Dodatkowo kobiety w wieku 40–49 lat brały udział w indywidualnym instruktażu samobadania piersi, przeprowadzanym przez położną lub pielęgniarkę.

W roku 2023 odbyły się dwa wykłady z zakresu edukacji zdrowotnej oraz przeprowadzono 109 instruktaży samobadania piersi. W kolejnym etapie realizacji programu przeprowadzono 162 badania mammograficzne (70 badań mammograficznych w 2022 roku), w wyniku których otrzymano 33 nieprawidłowe wyniki mammografii (21 nieprawidłowych wyników w 2022 roku). W przypadku nieprawidłowego wyniku badania mammograficznego, każda z pacjentek była kierowana na poradę lekarską w celu omówienia dalszego postępowania diagnostycznego.

Koszt realizacji programu wyniósł w 2023 – 28 670,00 zł brutto (w 2022 roku koszt realizacji wyniósł: 15 620,00 zł), w tym zawarty został koszt zarówno akcji informacyjnej, edukacyjnej, jak i badań przesiewowych.

3. Projekt "Zwiększenie dostępu do usług zdrowotnych w Krośnie i Użgorodzie"

W ramach projektu pt.: "*Zwiększenie dostępu do usług zdrowotnych w Krośnie i Użgorodzie*" realizowanego z Programu Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-

Ukraina 2014- 2020 (źródło finansowania: Europejski Instrument Sąsiedztwa i Partnerstwa) w 2023 roku zakończono działania w „*Programie profilaktyki chorób układu krążenia dla mieszkańców Krosna w wieku 18 plus*”. Program realizowało Centrum Medyczne MEDMAR, które mieści się w Krośnie przy ul. Bursaki 29 b. Na realizację programu składały się badania biochemiczne krwi (stężenie we krwi cholesterolu całkowitego, LDL-cholesterolu, HDL-cholesterolu, trójglicerydów i poziomu cukru na czczo), pomiar ciśnienia tętniczego krwi, określenie BMI, wizyta u lekarza wraz z omówieniem wyników badań oraz edukacja zdrowotna. W roku 2023 udało się przeprowadzić 104 badania przesiewowe. Koszt realizacji wyniósł około 9 000,00 zł.

Kolejnym działaniem w projekcie było przeprowadzenie szkoleń w zakresie „*pierwszej pomocy*”. W ramach przedmiotowego działania w 2023 roku zostało przeprowadzonych 415 godzin zajęć z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej dla dzieci i uczniów krośnieńskich szkół i przedszkoli. Podczas warsztatów, które składały się z części teoretycznej i praktycznej, uczniowie mieli okazję zapoznać się z najważniejszymi zagadnieniami, dotyczącymi udzielania pierwszej pomocy oraz wykonywali ćwiczenia praktyczne na fantomach – zakupionych w ramach realizacji przedmiotowego projektu przez Gminę Miasto Krosno. Koszt realizacji zajęć wyniósł 24 900 zł, natomiast koszt zakupu 21 zestawów fantomów to kwota: 99 572,76 zł.

4. Działania w zakresie promocji zdrowia psychicznego

W ramach realizacji zadania w zakresie promocji zdrowia psychicznego w 2023 roku ogłoszono konkurs, którego celem było prowadzenie punktu konsultacyjnego dla mieszkańców Gminy Miasto Krosno w zakresie udzielania wsparcia psychologicznego. Promocja zdrowia psychicznego jest jednym z głównych celów strategicznych Narodowego Programu Zdrowia, dlatego podjęto działania umożliwiające zarówno dorosłym, jak i dzieciom oraz młodzieży skorzystanie z bezpłatnej pomocy psychologicznej, mającej zapobiegać zaburzeniom psychicznym oraz sytuacjom kryzysowym.

Zadanie było realizowane przez Fundację Lanka w Krośnie przy współpracy: psychologa, psychoterapeuty i pedagoga. W trakcie realizacji zadania z bezpłatnych porad skorzystało 49 mieszkańców Krosna. Wśród uczestników zadania były zarówno osoby młode, jak i starsze. Najwięcej osób korzystających ze wsparcia znajdowało się w przedziale wiekowym pomiędzy 16 - 40 lat. Realizator wykazał w sprawozdaniu że wsparcie w zakresie poprawy zdrowia psychicznego dotyczyło najczęściej takich problemów jak: bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, kryzysy w rodzinie oraz trudności osób zmagających się z depresją. Dzięki realizacji powyższego zadania mieszkańcy mieli możliwość uzyskania fachowego wsparcia, diagnozy przedstawionych problemów oraz uzyskania informacji o dostępnych formach wsparcia, które są finansowane przez NFZ. Na zadanie przeznaczono środki w wysokości 10 000,00 zł.

5. Wsparcie przewlekle chorych mieszkańców Krosna w ich środowisku domowym

W ramach realizacji zadania z zakresu ochrony i promocji zdrowia ogłoszono w 2023 roku konkurs, którego celem było wsparcie przewlekle chorych mieszkańców Krosna w ich środowisku domowym.

Zadanie było realizowane przez Fundację Dotyk Anioła w Krośnie, a jego adresatami były osoby przewlekle chore, objęte opieką długoterminową oraz ich rodziny bądź opiekunowie. Wsparcie w zakresie zakupu niezbędnych materiałów opatrunkowych, opieki pielęgniarskiej oraz edukacji zdrowotnej w znaczący sposób poprawiło ich komfort życia.

Wsparciem zostało objętych blisko 60 mieszkańców Krosna, w tym 34 osoby obłożnie chore. Zadanie zostało dofinansowane przez Gminę Miasto Krosno w kwocie 10 000 zł.

6. Bon Zdrowotny dla Seniora na 2023 r.

W 2023 r. Gmina Miasto Krosno już po raz czwarty umożliwiła seniorom (osoby w wieku 65+) udział w projekcie, którego celem była poprawa jakości życia poprzez usprawnienie układu ruchu, zwiększenie dostępności do świadczeń rehabilitacji leczniczej oraz przeciwdziałanie izolacji seniorów. Bon zdrowotny realizował Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej FIZJO-TEK przy ul. Kisielewskiego 1.

Seniorzy mieli możliwość korzystania z zabiegów fizjoterapeutycznych w trzech dogodnych dla siebie lokalizacjach: NZOZ FIZJO-TEK: ul. Kisielewskiego 1, EUROMED: ul. Bursaki 29b oraz SPECMED: ul. Paderewskiego 4. Seniorzy odbywali zabiegi w 10 dniowym cyklu. Najczęściej wykonywane były następujące zabiegi: masaż leczniczy, elektroterapia, laseroterapia, ultradźwięki, krioterapia oraz gimnastyka lecznicza. Na zadanie przeznaczono środki w wysokości 50 000 zł. W sumie w projekcie wzięło udział 121 seniorów z terenu Miasta Krosna.

WNIOSKI

Profilaktyka jako szereg działań mających na celu zapobieganie chorobie, polega na unikaniu poważniejszych konsekwencji choroby poprzez jej wczesne wykrycie i leczenie. Celem profilaktyki jest również podjęcie szybkich i skutecznych działań, które zahamują postęp lub powikłania już istniejącej choroby. Istotnym elementem profilaktyki jest także edukacja zdrowotna, mająca na celu zapobieganie powstawaniu niekorzystnych wzorów zachowań społecznych, które przyczyniają się do podwyższania ryzyka choroby.

Prowadzenie szeroko zakrojonych działań profilaktycznych przynosi w krótszej lub dłuższej perspektywie czasowej wymierne korzyści dla społeczeństwa w postaci:

- poprawy świadomości zdrowotnej populacji,
- poprawy stanu zdrowia ludności,
- zmniejszenia ilości osób z powikłaniami chorób,
- zmniejszenia liczby zachorowań i zgonów,
- zwiększenia wykrywalności chorób we wczesnym stadium rozwoju,
- zwiększenia odsetka wyleczeń,

- zmniejszenia absencji chorobowej,
- obniżenia kosztów leczenia,
- mniejszych strat finansowych (zasiłki chorobowe, straty produkcyjne).

Opisane działania Gminy Miasto Krosno w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia, wpływają na podniesienie świadomości i zainteresowania mieszkańców dbałością o własne zdrowie, co korzystnie oddziałuje na stan zdrowia populacji Krosna.